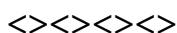

genatus vitát, így az örmények megszűntek megtűrt elemek lenni, ugyanakkor viszont az örmény városok zártságát is veszélyeztette ez az intézkedés, mivel a városokba való be-, illetve az onnan történő kitelepülés mindenki számára jogilag megengedetté vált. A második jelentős változás Erdély új közigazgatási beosztásának létrehozása volt^{xi}. Az új beosztás nem volt tekintettel a különböző nemzetiségek területi elhelyezkedésére. Mind Erzsébetváros, mind Szamosújvár újabb kiváltságlevelek megszerzésével igyekezett önálló státuszát fenntartani. Törekvéseik eredményeképpen a két kiváltságlevél megszerzésével egyidejűleg a szabad királyi városi státuszt is elnyerték^{xii}. II. József 1790. januárjában néhány intézkedés kivételével visszavonta reformjait és ezzel vitássá vált a két örmény város szabad királyi városi státusza.

dr. Czárán István

Folytatás a következő számban

Velence örmény emlékei
 Speciális örmény útikalauz
 II. rész

A város keleti oldalán található:

San Zaccaria templom, amit az V. örmény Leó akaratából építették.

Celestia (volt) templomban őrzik az Ararat-i örmény mártírok ereklyéit.

Ponte degli Scudi [a Pajzsok hídjánál] volt Hermetian Hagop lakása, aki a S. Lázár-szigeti mechitaristák orvosa volt.

San Martino templom: ott misézett valamikor Mechitár apát.

Fondamenta del Piva: ott laktak két évig Mechitár és tanítványai.

Ponte Storto: itt lakott Antonio Surian.

Sz. Balázs temploma, ahol az örmény Sz. Balázs vértanú ereklyéit őrzik.

San Pietro di Castello temploma, melyet Nerszesz ravennai exarcha rendeletére építették.

San Canciano temploma, ahol felravatalozták Seriman Zakariást, aki Olaszország híres satirikus regényírója volt.

Canal Grande jobb partján található:

Ca Dario: Abdol örmény gyémántkereskedő lakott.

Accademia: itt látható az Ararat-i vértanúk képe, Carpaccio műve.

Ca Cappelóban van Velence egyetemének armenológiai tanszéke.

Rialto: örmények szőnyeg és drágakő üzletei vannak itt.

Campo Rialto Nuovo: készült Giovanni Zivoglis örmény tervező szerint.

Palazzo Corner: Katherina örmény királyné palotája.

Ca Pesaro: az örmény kollégium volt épülete, Modern Művészet Múzeuma: ma benne hét festmény Levon Minaszjától.

A város észak-keleti részében található:

Lista di Spagna úton van a Seriman palota, ma benne van a megyei hivatal épülete / Dipartimento della Regione Veneto/.

Fondmento Cannaregion látható a Szurian Palota.

Chiesa San Giobbe: ebben a templomban sokszor vonult magába Hetum örmény király.

A város öblével szemben vannak - elkezdve a Giudecca Kanálisától:

Giudecca: a Szent Balázs és Cataldo templomban az örmény Sz. Balázs ereklyéjét őrzik.

Sz. György szigete: régi örmény temető volt.

Sz. Lázár szigete: mechtarista kolostor, tudományos akadémia, híres könyvtár, kéziratok gyűjteménye, könyvkiadó intézet, múzeum, képtár és egy szeminárium.

Lazzaretto Vecchio: itt van eltemetve egy Mardirosz nevű örmény.

Lido: La voce Arména (Arménia hangja) kiadó volt itt.

A város peremén kívüli emlék

Torcello: Ravennai Izsák örmény exarcha emléktáblája.

A San Lazarro szigeten tett látogatásról egy másik cikkben számolunk be.

Fogolyán Miklós feljegyzéseit sajtó alá rendezte: dr. Sasvári László

<><><><><>

Elhunyt Jagamas János, az erdélyi népzene kutatás nesztora

A Fővárosi Örmény Klubban 1997. október 16-án elhangzott előadás

Szeptember 19-én délelőtt szólt a telefon: Jagamas János szeptember 15-én hétfőn elhunyt Kolozsvárott. Ma és most temetik annyi kiváló magyar értelmiségi örök nyughelyére, az őszborította Házsongárban. Igen hálás vagyok kedves régi barátunknak, ki tapintatosan szólt és lehetőséget teremtett számomra, hogy ily távolból, legalább gondolatban elbúcsúzzak a szeretett és tisztelt Tanár Úrtól.

Nem tanultam nála, de évfolyamtársaimtól tudom, hogy rettegett tőle a Zeneakadémia. Az igényessége miatt. Tanulmányaim vége felé, 1966. januárjában a végzős évfolyam számára 10 napos sítábort rendeztek a Vlegyásza menedékháznál. Egyedül ő volt elsőként reggel a pályán és jóval sötétedés után, utolsóként távozott onnan. Ötvenhárom évesen oly lendülettel, akarattal, kitartással igyekezett síelni megtanulni, mint senki más